

అవునవును - దుక్కిపాడు. రత్తి. నే నెప్పుడో మరచిపోయిన కథ నాకు మళ్ళీ జ్ఞాపకానికొస్తూంది.

అప్పుడు నాకు పదకొండు పన్నెం దేళ్లకంటే ఉండవు. నాన్నగారిని ఏదో మన్యప్రాంతంలో ఫారెస్టరేంజి ఆఫీసరుగా వేశారు.

ఆ సంవత్సరమే ఆక్కయ్యకు పెళ్లి చేశారు. నా ఆరోగ్యం దృష్ట్యా నన్ను తీసుకెళ్ళటం మంచిది కాదని నన్ను, దుక్కిపాడులో ఉన్న మా పిన్నిదగ్గర ఉంచేసి, అమ్మ, నాన్నగారు వెళ్లిపోయారు నేను రణపెటెగా ఉండేవాడిని చిన్నప్పుడు. మా పిన్ని మాత్రమేనన్ను లొంగదీయ్యగలదని వాళ్ళంతా అంటూండేవారు. అంచేత నాకిష్టంలేకపోయినా ఆ పల్లెటూళ్ళో ఉండకతప్పలేదు

నేను పెంకివాడిననే ముద్రవడిపోవటంచేత నేనే పనిచేసినా అల్లరిగా జమ కట్టి అదమాంబిస్తుండేది నన్నావిడ. దానితో నాకు మరింత తిక్కరేగి, ఏదో అల్లరి నిజంగానే చేసేవాడిని.

ఆ పల్లెటూళ్ళో మా పిన్నిగారింటి వక్కన ఓ తల్లి, కూతురు ఉండేవారు. ఆ పిల్ల పేరు పూర్తిగా ఏమిటో నాకప్పుడు తెలియదుకానీ, రత్తి అని పిలిచేవారంతా.

“అదెంత బుద్ధిమంతురాలో చూడు : దాన్నా ఉండాలి” అంటుండేది అస్తమానం పిన్ని. అంచేత ఆ పిల్లంటే నాకు

మొదట్లో అట్టే గిట్టేదికాదు. అయినా పిన్నికి పిల్లలు లేకపోవడంచేత, ఆ పిల్లతో నాకు స్నేహంచెయ్యక తప్పలేదు.

మొదటిరోజు, నేనక్కడికి వెళ్ళిన నాటి సాయంకాలం మువ్వల పట్టిలు గల్లుగల్లు మంపించుకుంటూ, దగ్గరగా వచ్చి “ఏయ్, నీ పేరు కిసణమూరితా” అని అడిగింది నాకా ఉచ్చారణ కర్ణకతోరంగావినిపించి, వక్రుమంది. “కాదు- కిట్టూ” అన్నాను కొంచెం కోపంగానే. నన్నలాగే పిలవటం ప్రారంభించిందా పిల్ల. క్రమంగా రత్తిమీద కొంచెం సదభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఎందుకంటే నేను అల్లరి పనులుచేసి ‘ఎవరితో చెప్పకూడదు సుమా!’ అంటే చస్తే చేప్పేది కాదు.

ఒకసారి మా పిన్నిగారి పెద్దోళ్ళు ఉన్న పిడకలు కుచ్చెరికి విప్పంటించాన్నేను, ఓ గంట సేపటికి అదంతా రాజుకువి పెద్దమంట లేచింది అప్పుడే ఇంట్లోంచి వచ్చిన రత్తిచూసి హా డ లి పో తూ. గోలాల్ల నీళ్లు చెంబుతో విసిరి, ఆర్పడానికి ప్రయత్నించింది. నేను ఏమీ ఎరగనట్టుగా వెళ్ళి వరుకున్నాను. పెరట్లో చప్పుడుకి, పొగవాననకి పిన్ని లేచి వరుగెత్తింది.

రత్తి వాళ్ళమ్మని బయటకు పిలిచి నానా చీవాట్లు పెట్టింది. “మావాడ్నిచూసి నువ్వు పెంకె పనులు వేర్చుకుంటున్నా

వన్నమాట ! జాగ్రత్త-ఈ మారిలా చేసావంటే-” అని రత్తిని మందలించింది పిన్ని. ఆ రోజు రత్తి వాళ్ళమ్మ చేతిలో దెబ్బలు తింది. నేను మాత్రం బయటపడలేదు.

మరోరోజు మధ్యాహ్నం నేనో సాహసం చెయ్యదలిచాను. మరేం కాదు-పెరట్లో ఉన్న బాదంచెట్టు ఎక్కాలనుండేది. నాకు “వెధవా చెయ్యో కాలో విరిగితే మీ అమ్మకి ముఖం చూపించలేను నేను. చెట్టెక్కావంటేమాత్రంచూస్తోక్కావారేసాను !” అంది పిన్ని.

చెట్టెక్కాలన్న సరదా అయితేకూడా కాని, పడతానేమో నన్న భయం కూడా ఉందినాకు. రత్తిని మంచి చేసుకుని సాయం తీసుకొచ్చాను మందసలునన్ను చెట్టె ఎక్కద్దంది. నేను వినలేదు.

“నువ్వు పడిపోతే ? అని దిక్కముఖం పెట్టింది.

“నీ ముఖం విన్నెందుకు పిలిచాననుకన్నావు; నేనుపడుతున్నానంటే నువ్వు కాస్త పట్టుకోవాలి.” అన్నాను.

“అమ్మో, నీ కంటే చిన్నదాన్ని కదా, నే నెలా పట్టుకుంటాను ?” అంది భయంగా.

“అదేమో. నా కదంతా తెలియదు. నేను చెట్టెక్కి తీరాంటే” అంటూ మొందగా నేను ఎక్కేసాను. చొక్కా చిరిగినా ఖాతరు చెయ్యలేదు. మానుదాటి కొమ్మల మధ్యకి చేరాను. కొన్నికాయలు తెంపి క్రింద వేసాను. నా సంతోషం పట్టకక్కం కాకుండా ఉంది. ఇంతలోనే నెత్తి మీద చురుమంది. తేలుకరిచినట్లు

ఆ వరసన ఒళ్ళంతా ఒకటే కుట్టడం. ఎర్ర చీమలు. బాధ భరించలేక తెవ్వున కేకేసాను. చెయ్యి పట్టు తప్పింది భయపడి నంతా జరిగింది. పడ్డాను.

క్రిందనున్న బండరాతికి, నాగుండెకి మధ్య రత్తి చిన్నారి చేతులు నలిగే ఉండాలి అయినా నాకు నుదుటికి దెబ్బ తగలనే తగిలింది. రత్తి కం వచ్చింది. రత్తి నేనూ ఏడుపు ప్రారంభించాం. ఇళ్ళలో వాళ్ళు, ఇరుగూ పొరుగూ అంతా పరుగెతు కొచ్చారు. చెట్టెక్క తున్నప్పుడే నా చొక్కా కొర్రువడింది. అంచేత వాళ్ళందరికీ ఏం జరిగిందో సులువుగా అర్థమై పోయింటుంది.

మా పిన్ని లబో దిబో మని ఏడుస్తూ నన్నెత్తుకుంది. జనం అంతా గుమి గూడేరు, నాకేవో తె త్యో ప చారాలు చేపేరు. రత్తివాళ్ళమ్మ రత్తిని నాలుగు తన్ని. లోపలకిడుపుకు పోయింది.

మా పిన్ని నా నుదుటికి కట్టుకట్టి “పోస్తే నాయనా నన్నీమాత్రంగా బతికించావు, నీ కాలో చెయ్యో విరిగుంటే నేనీ పాటికి చచ్చారుకుందును!” అని కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

ఆరోజురాత్రినేనునిద్రపోతున్నాననుకుని పిన్ని బాబాయి మాట్లాడు కుంటున్నారు. “ఈ పాటి వెధవనిక వాళ్ళమ్మ నాన్న దగరికిపంపించెయ్, నామాటవిని-లేకపోతే, లేనిపోని అప్రతిష్టకూడానూ, అన్నాడు బాబాయ్, పిన్ని మౌనంగా ఉరుకుంది.

ఆ మర్నాడు ఉదయమంతా రత్తి కనబడలేదు. రత్తి గురించి అడగడానికి

నేను భయపడను. ఆ సాయంకాలమే తెలిసింది, రత్తికి చెయ్యి విరిగిందని. వాళ్ళమ్మ ఏడుపు నా చెవుల పడుతూనే ఉంది. మధ్యమధ్య ఆవిడ నన్ను తిడు తూంది, (ఆతిట్లమ్మి నాకిప్పుడు జ్ఞాపకం లేవు), ఆ మర్నాడెండకో మాపిన్ని, ఆవిడ పోట్లాడుకున్నారు, మా పిన్ని నన్ను వెనకేసుకొచ్చి మాట్లాడింది "మీ రత్తి మాత్రమేం తక్కువదేమిటి? మా వాడినదే చెట్టెక్కించుంటుంది, చెయ్యివిరిగిందని ఇప్పుడు నన్నేం చెయ్యమంటారు?" అంది.

రత్తికూడా ఏవోగబ్బాకు, పుచ్చాకు వెద్యాల ప్రారంభించారు. రెండు రోజుల తర్వాత, వాళ్ళమ్మ లేనినమయం చూసుకుని, నేను రత్తిని చూడడానికి వెళ్ళేను. రత్తి పడుకునుంది. నన్నుచూసి ఏడుస్తూ "కీట్టూ, వేనసొట్టదాన్నయి పోతానట తెలుసా?" అంది.

"నీకేం పరవాలేదు రత్తి! నీచెయ్యి కేమెక అయితే నా చెయ్యిచ్చేస్తాను?" అన్నాను దృఢంగా, అప్పట్లో అలా అనాలనిపించింది నాకు. ఎలా ఇచ్చేయడమో నాకు తెలియదు. ఈ రోగా వాళ్ళమ్మొచ్చింది. "ఓరి పాపిష్టివాడా! ఒక చెయ్యి పుచ్చుకున్నావు చాందట్రా! రెండో చెయ్యి విరగొట్టాలనొచ్చావా? పో వెధవా, పో!" అంటూ పిచ్చిగా అరిచింది. నేనుపరుగెత్తి పారిపోయాను.

పదిహేను రోజుల తర్వాత నన్ను గారొచ్చి నన్ను తీసుకుపోయారు, నేను జిల్కాబందెక్కి పోతున్నప్పుడు, రత్తి చేతికట్టతో, నన్నుచూడడాని కాటోలు

వాళ్ళగడపలో కొచ్చింది, వాళ్ళమ్మ అరుసూవచ్చి ఆ పిల్లని వెనక్కి తీసుకుపోయింది.

తర్వాతేం జరిగిందో నాకు తెలియదు. క్రమంగా నేనా సంఘటన మరచిపోయాను.

తిరిగి ఉత్తరం చదవటం ప్రారంభించాను.

"ఎన్నాళ్ళకీ నా చెయ్యి బాగుపడక పోవడంతో మా అమ్మ నన్ను ఈ ఊళ్లో ఉన్న మా మేనమామ దగరకు తీసుకొచ్చింది. వచ్చిన వారానికి ఆవిడకేదో విషజ్వరం తగిలి, నాలుగురోజులో చనిపోయింది. ఆ దుఃఖంలో మునిగిపోయిన అందరికీ నా చెయ్యి సంగతి వట్టింతుకునే తీరికేలేదు. క్రమంగా నా చెయ్యి మొద్దు బలిసిపోయింది.

మా మేనమామ పెళ్ళానికి నేనక్కడ ఉండటం నచ్చేదికాదు. ఈయనేమో బార్యా విధేయుడు. అతనికి, నాకు వెద్యం చేయించాలనుండేదే అనుకుంటాను. "తిందే పెటలేకపోతున్నాం. వెద్యాలెవడు చేయిస్తాడు?" అనేదావిడ. నా చెయ్యి ఊసు మళ్ళీ ఎంతేనన్నింట్లోంచే పంపించేయమంటుండేమో ఆవిడ అని మా మామయ్య భయపడి వుంటాడు క్రమంగా సొట్టచెయ్యి మిగిలిపోయింది

మా మామయ్య కూతురికి నాకంటే చిన్నప్పుడే పెళ్ళయిపోయింది. సొట్టదాన్ని కావటంచేత నాకు కాలేదు. ఈ మధ్య గడుసుదన మనుకని ఓ తెలివితక్కువ పనిచేస్తున్నాడు మా మామయ్య

నాకు ఈ అవితనం వున్నసంగతి చెప్పకుండా పెళ్ళి వారిని తీసుకొస్తున్నాడు-వాళ్ళు అన్నీ నచ్చాయి కాని సొట్టచెయ్యి లేకపోతే దావుండునని వెళ్ళిపోతుంటారు.

కిట్టూ ఈ మాట నే నిప్పటి కెన్నిసార్లు విని ఏద్యవలసి వచ్చిందో చెప్పలేను. ఆ ఏడుస్తున్నప్పుడు నువ్వు జ్ఞాపకం వచ్చేవాడివి. “నీ చెయ్యి కేమైనా అయితే, నా చెయ్యి చేస్తారా” అని నువ్వు చిన్నప్పుడన్న మాట జ్ఞాపకం వచ్చి అదేదో ఓదార్పుగా ఉండేది కాని, నువ్వే ఇలా నన్ను చూడడానికి వస్తావని నే నెప్పుడూ అనుకోలేదు.

నిన్ను, నీ నుదుటి మీదిమచ్చను చూడగానే నా కొక్కసారి దుక్కిపాడు సంఘటనంలా కళ్ళకు కట్టింది. నువ్వు కిట్టూవనుకుంటే నమ్మలేక, మానలేక, మామయ్యను నీ వివరాలన్నీ అడిగాను. అప్పుడు తెలిసింది - నువ్వు కృష్ణమూర్తివేనని కాని, నువ్వు నన్ను పూర్తిగా మరచిపోయావు.

నీకు ఇవన్నీ జ్ఞాపకం చెయ్యడం ఒక విధంగా తప్పేనేమో, కాని ఒకండుకు రాయకుండా ఉండలేకపోయానన్నాను. దొంగతనంగా మామయ్య దగ్గరన్న నీ అడ్రసు తీసుకుని చనువుగా రాస్తున్నాను.

ఇదివరకు అందరూ సొట్టచెయ్యి కారణంగా చెప్పి నిరాకరించేవారు.

నువ్వు నీ కిష్టం లేని విషయం బహుళం రాసావు. కాని, సొట్టచెయ్యి కారణంగా నచ్చలేదని మాత్రం రాయకు కిట్టూ! నేనది భరించలేను. ‘చెయ్యి చేస్తాన’న్న కిట్టూనే అలా ఆన్నాడంటే నేను నిజంగా భరించలేను కిట్టూ! నీకు నచ్చనందుకు మరో కారణం చెప్పు. మన చిన్ననాటి స్నేహానికి గుర్తుగా నాకీ ఒక్క ఉపకారం చేస్తావని నమ్ముతున్నాను.

ఇట్లు,
రత్తి.

నా కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. అది రత్తి అవితనం మీద కేవలం జాలివలన మాత్రంకాదు. నేను బాదం చెట్టుమీద నుంచి పడ్డప్పుడు బండరాతికీ, నా గుండెకీ మధ్య నలిగిన రెండు చిన్నారి చేతుల విచిత్ర స్పర్శ నా కొక్కసారి తిరిగి అనుభూతమైనట్లనిపించింది. అప్రయత్నంగా నా మనసులో ఓ నిర్ణయం జరిగిపోయింది. నేనిన్నాళ్ళు వెళ్ళిచేసుకోకుండా ఉన్నది రత్తి కోసమే ననుకుంటూంటే నా మనసు కేదో సంతృప్తిగా అనిపించింది. — చిన్నప్పుడిస్తానన్న చెయ్యి ఈ విధంగా ఇవ్వగలుగుతున్నందుకు నాకు మహానందంగా ఉంది.

★